

LATHUND ENDOKRINKIRURGISKA PROVER

	Prover
Tyreoidea	TSH, fritt T4, jonCa
Tyreoidea – medullär tyreoideacancer	TSH, fritt T4, jonCa, calcitonin , kromogranin-A¹ , CEA
Paratyreoidea	jonCa, PTH, vit D, krea, TSH, fritt T4 tU-Ca ²
MEN-1 analys	Indicerad hos pat med pHPT < 40 år: IGF-1 , prolaktin, kromogranin-A¹ , proinsulin , PTH, jonCa Fastande prover: glukos, insulin, pancreaspolypeptid , glukagon Till klin genetik SU: MEN1 mutationsanalys
SI-NET	Kromogranin-A¹ , ALAT, ASAT, ALP, bilirubin, kreatinin, Na, K, Hb, LPK, TPK Fastande prover: serum 5HIAA³
Pankreas NET	Kromogranin-A¹ , proinsulin , jonCa Fastande prover: gastrin , glukos, insulin, pankreaspolypeptid , glukagon
Binjure	kreatinin, Na, K Metanefriner (p-3-metoxiadrenalin och p-3 metoxinoradrenalin) aldosteron, renin ⁴ om pat har HT dexametason hämningstest ⁵
GIST / Sarkom	ALAT, ASAT, ALP, bilirubin, PK, albumin, Hb, LPK, TPK

Alla **orangea** prover skickas till Klinisk Kemi på SU. Svaret efterfrågas via 031-3424077.

Alla **gröna** prover skickas till Akademiska Sjukhuset Uppsala. Svaret efterfrågas via 018-6114205.

Alla **blåa** prover skickas till Karolinska universitetsslab Solna. Svaret efterfrågas via 08-12371999.

För att efterfråga provsvar på klinisk genetisk analys ska man ringa 031-3434206.

För att efterfråga provsvar från Unilabs (SKAS-området) ska man ringa: 077-1407740

Ad 1: Kromogranin-A prov: Om patient står på PPI så som Omeprazol ska det pausas under 2 veckor innan provtagning. Det ger falskt höga värden.

Ad 2: tU-Ca: Urin samlas under 24 timmar i en brun plastdunk. För att få ett giltigt resultat måste man anteckna volym och samlingsstid på remissen. Används laboratoriet på NÄL skall dunken innehålla 30 ml saltsyra. Används Unilabs (SKAS området) skall dunken ej innehålla saltsyra, detta tillsätts på labbet. Om saltsyra inte blir tillsatt får man ett falskt lågt resultat. Vid stor misstanke på FHH ska man även överväga att ta båda tU-Ca och tU-kreatinin för kvoten.

Ad 3: serum 5HIAA ersätter urin 5HIAA prov. Fastande prov. Kostrestriktion 24 timmar innan provtagning. Serotonininnehållande kost ska undvikas, ex banan, ananas, valnöt, tomat, rödvin, grönmoskost, avokado, kiwi, plommon, choklad, aubergin, och hostmedicin som innehåller guajakolglyceroleter.

Ad 4: aldosteron och renin prover ska tas efter en natts vila liggande och efter max 2-4 timmar stående/gående.

Ad 5: dexamethason hämningstest: För ett bra resultat är det viktigt att patient noggrant följer instruktioner: Dag 1 tas s-kortisol prov prick kl 08, sen ska man ta 1 mg dexamethasontablett (medskickas från kirurgmottagning av ssk) prick kl 23. På dag 2 prick kl 08 andra provet s-kortisol. Dag 2 bör värdet vara <60 nmol/L. Vid lätt avvikande resultat som kan beror på slarvig tidshantering ska man göra om testet.

LATHUND ENDOKRINKIRURGISKA POSTOPERATIVA PROVER

Procedur	Preop*	Dag 0	Dag 1	6 veckor	6 månader
Hemi-tyreoidektomi	Hb, blodgrupp, LPK, TPK, kreatinin, Na, K, pCa, TSH, fritt T4.	-	-	TSH, fritt T4, pCa	TSH, fritt T4, pCa
Total tyreoidektomi	Hb, blodgrupp, LPK, TPK, kreatinin, Na, K, pCa, jonCa, TSH, fritt T4, Vit D	jonCa, PTH efter 6 timmar	jonCa, pCa	TSH, fritt T4, pCa, jonCa	TSH, fritt T4, pCa, jonCa
HPT	Hb, blodgrupp, LPK, TPK, kreatinin, Na, K, pCa, jonCa, TSH, fritt T4. Vit D	jonCa, PTH efter 6 timmar	jonCa, pCa, PTH	pCa, jonCa	pCa, jonCa, PTH

*Bastest tas inte längre som standard på endokrinkirurgiska patienter i överenskommelse med narkosläkaren. Det kan tilläggas i särskilda fall.

Vid inskrivning får **alla** patienter provlappar med sig för 6 veckors postoperativa prover. Inskrivande ssk planerar redan vid inskrivning en telefontid i Elvis torsdag eftermiddag vecka 7 postoperativt.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Kirurgi

Innehållsansvar: Francisca Jorna, (frajo1), Överläkare

Godkänd av: Maria Viksten Ericsson, (marwi1),
Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10087-1448824057-212

Version: 3.0

Giltig från: 2025-01-03

Giltig till: 2027-01-03